

➤ Savaş M. Özaydemir
TOBB Sanayi Odaları Konsey Sözcüsü

➤ Halil Şahin
TOBB TSO Konsey Sözcüsü

➤ Ali Duru
TOBB Ticaret Odaları Konsey Sözcüsü

➤ S.Kaya Üzen
TOBB Ticaret Borsaları Konsey Sözcüsü

V. Türkiye Ticaret Ve Sanayi Şurası'nda Bölgelerin Sorunları Masaya Yatırıldı

➤ Metin Kalkavan
Deniz Ticaret Odaları Konsey Sözcüsü

"Ergene Havzası Kirlilikten Arındırılmalı"

➤ Can Vural
Trakya Bölgesi Sözcüsü

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) organizasyonunda 19 Kasım 2008 tarihinde Ankara'da yapılan V. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'na Trakya Bölgesini temsilen Tekirdağ Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Can Vural aktardı. Vural, Şura'da yaptığı sunumda Trakya Bölgesi'nde belirlenen ortak sorun alanları ile bunlara ilişkin çözüm önerilerini beş başlık altında topladı. Trakya Bölgesi'nin en önemli sorununun Ergene Havzası'ndaki kirlilik olduğunu ifade eden Vural, diğer sorunların da ürün planlaması, arazi toplulaştırılması, lisanslı depoculuk ve küresel kriz olarak sıraladı.

➤ Murat Yalçıntaş
TOBB İstanbul İli Sözcüsü

➤ Ekrem Demirtaş
TOBB İzmir İli Sözcüsü

➤ Mehmet Ali Kuseyri
Doğu Akdeniz Bölgesi Sözcüsü

➤ İsmail Akçay
Doğu Karadeniz Bölgesi Sözcüsü

➤ Nurettin Özdebir
TOBB Ankara İli Sözcüsü

V. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğinde, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Nazım Ekren'in başkanlığında, Devlet Bakanları Mehmet Şimşek ve Kürşad Tüzmen, Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehmet Mehdi Eker ile Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu ve Müsteşarlar ile TOBB'un 81 il ve 160 ilçedeki oda ve borsaların başkanları ile Konsey üyelerinin geniş katılımıyla, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde 19 Kasım'da yapıldı. TOBB'un V. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'nda belirlenen on dakika süre içinde TOBB üyesi bölge temsilcileri belirlenen bölge sorunlarını dile getiren konuşmalar yaptılar. Şurada konuşan oda ve borsa başkanlarının öncelikli gündemi küresel kriz oldu. İl ve ilçelerde kapanan ve küçülen firmaların devlete kâr yerine zarar getireceği vurgulayan oda ve borsa başkanları hükümetten "destek paketi" hazırlanması gerektiğini ifade ettiler.

"Filyos Vadisi Projesi Hayata Geçirilsin"

➤ Salih Demir
Batı Karadeniz Bölgesi Sözcüsü

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) V. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'nda, 42 oda ve borsa başkanı adına Batı Karadeniz Bölgesi'nin sorunlarını aktaran Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Salih Demir aktardı.

Demir, konuşmasında Filyos Vadisi Projesine ağırlık verdi. Demir, "Batı Karadeniz Bölgesinin sorunları Filyos Vadisi Projesinin gerçekleşmesi ile çözümlenir" diyerek konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Şu anki krizden çıkmanın en önemli adımı hükümettin atacağı adımdır. En önemli adım, hükümetimizin cesur kararlar alarak üretimin ve istihdamın önünü açacak, uygulanabilir bölgesel ve sektörel teşvikin en kısa zamanda çıkartmasıdır. Banka ve finans sektörünün de bu krizi aşmada sanayici ve tüccara gerekli desteği sağlaması gerekmektedir. Batı Karadeniz'de bulunan Filyos Vadisi ve bu vadi ile ilgili Filyos Vadisi Projesi Türkiye'nin GAP'tan sonraki en büyük projesidir. Batı Karadeniz Bölgesi'ni bu proje kurtarır. Barajlar, HES'leri Serbest Bölge, OSB'leri Türkiye'nin en büyük limanı ile Batı Karadeniz'i ayağa kaldıracak bu projede yer almak, bu vadiye yatırım yapmak isteyen holdinglere kuruluşlara arsa tahsisi yapılmamıştır."

"Bölgesel Ve Sektörel Bazda teşvikler Verilmeli"

➤ İsmail Demirkol
Güneydoğu Anadolu Bölgesi Sözcüsü

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) V. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'nda, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde bulunan on ili Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası (ŞUTSO) Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Demirkol temsil etti. Şanlıurfa, Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Malatya, Mardin, Siirt ve Şırnak illerinden oluşan bölgenin temsilcisi olarak Demirkol, şurada huzur, teşvik, tarım, ulaşım ve turizm sorunlarını dile getirerek şöyle konuştu:

"Huzur ve güven ortamının olmadığı yerde yatırım ve ticaret olmaz, terörün önüne geçilerek huzur ve güven ortamı sağlanarak ekonomi alanında atağa geçilmelidir. Bölgenin görüşü alınarak, yatırımların artması için bölgesel ve sektörel bazda teşviklerin verilmesi sağlanmalı ve teşvik sistemi yeniden düzenlenmelidir. Geliştirilecek yeni politikalarla tarımsal üretimin serbest rekabet koşullarında, pazar sinyallerine uygun ve ülke ihtiyaçları da dikkate alınarak planlanması gerekmektedir. Hayvancılık işletmelerinin desteklenmesi gerekmektedir. Bölge illeriyle demiryolu bağlantısının kurulması, sanayileşme konusunda daha ciddi yatırımların yapılmasına olanak sağlayacak ticari hayata canlılık kazandıracaktır. Yöremiz hem inanç hem kültür turizmi bakımından çok önemli fırsatları barındırmaktadır. Ancak bu imkânlar yeterince değerlendirememektedir. Tanıtım konusunda turizm programlarına ihtiyaç vardır."

"Önce Huzur ve Güvenin Hâkim Kılınması Gerekiyor"

➤ Zahir Kandaşoğlu
Doğu Anadolu Bölgesi Sözcüsü

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) V. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'nda, 42 oda ve borsa başkanı adına Doğu Anadolu Bölgesi'nin sorunlarını aktaran Van Ticaret ve Sanayi Odası (VATSO) Yönetim Kurulu Başkanı Zahir Kandaşoğlu, bölgede ekonomik ve sosyal kalkınmanın sağlanabilmesi için önce huzur ve güvenin hâkim kılınması gerektiğini belirtti.

81 il ve 160 ilçedeki oda ve borsaların başkanlarının katıldığı toplantıda, Doğu Anadolu Bölgesi Sözcüsü olarak bölgenin sorunlarını samimi bir şekilde dile getirdiğini belirten Kandaşoğlu, konuşmasında, bölgede her şeyden önce huzur ve güvenin hâkim kılınması gerektiğini dile getirdiğini ifade etti. Kandaşoğlu "Ülkemiz çok büyük bir ekonomik krizle karşı karşıyadır. Ancak krizi bizler 85 yıldır bölgemizde zaten yaşıyoruz. Bölgemizde her konuda sorun yaşıyoruz. Ekonomik paketler, verilen sözler burada kalıyor. Bizlere yansımıyor" diye belirttiğini söyledi.

Kandaşoğlu, konuşmasında, bölgenin sınır ticareti, tarım ve hayvancılık, bankacılık, enerji, eğitim, sağlık, KOBİ'ler, göç ve işsizlik sorunlarını dile getiren Kandaşoğlu, maalesef bu konuda ihmal edildiklerini, hükümetin bu konuda acil eylem planı hazırlamasını istediklerini dile getirdiğini de aktardığını söyledi.

"Sorunlar radikalse çözümler de radikal olmak zorunda"

➤ H. Hüseyin Kaçıkoç
Batı Akdeniz Bölgesi Sözcüsü

V. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'nda Batı Akdeniz Bölgesi Sözcüsü ve Isparta Ticaret ve Sanayi Odası (ITSO) Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Hüseyin Kaçıkoç, ekonomide atılacak adımların ortaya çıkan yeni duruma uygun olarak çabuk ve radikal olması gerektiğini belirtti.

"Ekonomide yaşadığımız yeni durumun çok keskin ve radikal olduğu inkâr edilemez bir gerçek. Öyleyse kanımca çözümlerimiz ve bu doğrultuda atacağımız adımlarımız da radikal olmak zorundadır" diyen Kaçıkoç, şunları vurguladı: "En azından Einstein'dan beri bildiğimiz bir gerçek var. Sorunu eski yöntemlerle çözemiyorsanız, yöntemlerinizi değiştirmek zorundasınız. Ekonomide yaşadığımız yeni durumun çok keskin ve radikal olduğu inkâr edilemez bir gerçek. Öyleyse kanımca çözümlerimiz ve bu doğrultuda atacağımız adımlarımız da radikal olmak zorunda. 2000-2001 krizi ardından yükselen olumlu havadan istifadeyle atılması gereken ama bir türlü atılamayan reel sektör dostu mikro ölçekli adımların önemi şimdi kendini çok daha net ortaya koyuyor. Eğri oturalım doğru konuşalım, böyle olağanüstü ortamlarda genel olarak bürokratlar tabir caizse topa girmekten çekinirler. Açıkçası sosyal sorumluluğun gereklerinin yerine getirilmesi yine siyasilerin omuzlarına kalıyor. Çünkü yarın öbür gün halkın karşısında doğrudan hesap verecek olanlar kendileri."

Batı Akdeniz Bölgesi Sözcüsü Kaçıkoç, özel sektörün birinci meselesinin reel sektörün finanse edilebilmesi olduğunun bilindiğini anacak bu aşamada finansman maliyetlerini uzatmak ve vadeyi kısaltmak da en az reel sektörü finanse etmek kadar, hatta başka bir açıdan bakıldığında, ondan daha önemli olabilecğinin altını çizerek şöyle konuştu:

"Merkez Bankası ve Maliye Bakanlığı'na çok büyük sorumluluk düştüğü kanaatindeyim. Bankaların azami elli gün olan mevduat vadelerinin 33 güne gerilediğinin kulağımıza geldiği bir ortamda, her ne kadar reel sektör mensubu olsam da, piyasa koşullarına göre çalışmak zorunda olan bankaların kredilerini kısa kullandırmalarını anlayışla karşılıyorum. Fakat diğer taraftan reel sektör olarak bizim de uzun vadeli ve ucuz maliyetli finansmana ihtiyacımız olduğu gerçeği ortada. O yüzden mesela bir yıldan uzun vadeli mevduatların Merkez Bankası'ndaki zorunlu karşılıklarının çok düşük olarak belirlenmesi ve Maliye Bakanlığı'nın bu türden mevduata uyguladığı stopajı yüzde on beşten yüzde dört-beş seviyesine çekmesi düşünülebilir. Kısacası, IMF ümüğümüzü sıkmasın, ama bu arada bankalarımızın da ümüğü sıkılmasın. Sıkılmasın ki onlar da bizim ümüğümüze basmasınlar. Bankalarımız pasif tarafta rahatlasınlar, rahatlasınlar ki bu da onların aktiflerinde, reel sektörün finansmanında rahatlamaya yol açsın."

Bakanlar Kurulu'nun önünde imzada olan finansal kiralama tasarısını darda olan özel sektörün rahatlaması açısından oldukça önemsediklerini belirten Kaçıkoç, fiyat istikrarının da çok önemli olduğunu, tasarrufu ve küçülmeyi dayatan formüllerin, Türkiye olarak durgunluk içersinde geçirilecek süreyi uzatacağını söyleyerek, iyi hesaplanmış ve kabul edilebilir bir enflasyonla, tüketimi özendirecek, üretimi artıracak ve istihdamı önemseyecek politikalar geliştirmesi gerektiğini ifade etti.

"Krizden Çıkmak İçin Beklentilerin Doğru Yönlendirilmesi Gerekiyor"

➤ Celal Sönmez

Marmara Bölgesi Sözcüsü

V. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'nda, 48 oda ve borsa başkanı adına Marmara Bölgesi'nin sorunlarını ve çözüm tekliflerini Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Celal Sönmez, bir raporla hükümete aktardı. Sönmez, konuşmasında "Bugünün tekstilin kötü durumda olduğu, otomotivin duraksadığı, tarımın aksadığı, hayvancılığın yeniden yapılandırılması gerektiği ve turizmin yaşadığı sıkıntılar gibi konuların konuşulacağı gün olmadığına inanıyorum" diyerek, hükümet temsilcilerini küresel krize ve Türkiye'ye etkilerine odaklanmaya davet etti. Krizin Türkiye'yi teğet geçmeyeceğinin altını önemle çizen Sönmez, son bir ayda krizin başarılı yönetilemediğine dikkat çekti. Marmara Bölgesi Sözcüsü Sönmez, ekonomiyi beklentilerin yönlendirdiğine dikkati çektiği konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Başarılı kriz yönetimi gerçekleştirememiş olmamız, beklentilerin daha kötüye gitmesi sonucunu doğurdu. Krizin daha iyi yönetilmesi için elinizden gelen çabayı gösterdiğinize tabii ki inanıyoruz. Ekonomiyi beklentilerin yönlendirdiğini unutmadan, daha aktif, daha paylaşımcı, daha şeffaf ve koordineli bir şekilde yönetmenizi bekliyoruz. Sanayici ve işadamlarının, hatta toplumun tüm kesimlerinin sizden beklentisi, problemleri çözebilecek güce ve gerekli donanımlara sahip olduğunuzu bizlere anlatmak, toplumu inandırmak ve beklentilerimizi pozitife çevirmektir. Oluşturulması gereken bu olumlu hava, bizlerin de mücadele gücünü arttıracak, umutlarımızı ve enerjimizi krizin biteceği güne kadar taşımamıza en büyük etken olacaktır. Marmara Bölgesi'ndeki 48 oda ve borsanın temsilcisi olarak, gündelik ve yerel konularla geçiştirilemeyecek kadar önemli bir zaman dilimi içinde olduğumuza inanıyoruz. O konuları gelecekte yapacağımız toplantılarla gündeme getirip çözümler ararız. Bugün için söyleyebileceğim son söz; yaşadığımız bu krizi atlatabileceğimize toplumu ikna etmektir. Yapacağınız tespitler ve alacağınız kararlarla gelecek günlerde kriz yönetimini çok daha proaktif görmeyi arzu ediyoruz."

"Tarımsal Alanda Yaşanan Sorunlar Çözülmeli"

➤ Hüsnü Ünal

İç Anadolu Bölgesi Sözcüsü

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) V. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'nda, İç Anadolu Bölgesi Sözcüsü Olarak Çankırı Ticaret Borsası (ÇTB) Yönetim Kurulu Başkanı Hüsnü Ünal bölgede öne çıkan sorunları ve çözüm yollarını aktardı. Ünal, İç Anadolu Bölgesi'nin ortaya çıkan sorunlarını ve beklentilerini şu şekilde açıkladı:

"Tarımsal alanda yaşanan sorunlar (KOP), sektörel teşvik talepleri, karayolu, demiryolu ve hava yolu ulaşımında yaşanan sorunlar, Bölgesel Menkul Kıymetler Borsası'nın kurulması, Bölgesel Kalkınma Ajanslarının bir an önce kurulması, enerjide yaşanan sorunlar, KOBİ'lerin korunması için kümelenme politikasının benimsenmesi, KOBİ'lerin finansman sorunu, işsizlik ve istihdam sorunu, ihtisas üniversitesi kurulması ve markalaşma sorunu."

Konya'nın tarımsal sulama sorununun, küresel ısınmayla birlikte daha da önem taşıdığına dikkati çeken Ünal, Konya Ovası Sulama Projesi'nin önemine dikkat çekti.

"Krize Karşı Destek Paketi Hazırlanması Zorunludur"

➤ Nejdet Özer
Ege Bölgesi Sözcüsü

Ege Bölgesi'nin oda ve borsa başkanlarını temsil eden Denizli Ticaret Odası (DTO) Yönetim Kurulu Başkanı Necdet Özer, TOBB'un V.Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'nda, dünya çapındaki ekonomik krizin olumsuz etkilerinin bölgede yatırımların durmasına sebep olduğunu ifade ederek, "Başta Denizli, Afyon ve Manisa olmak üzere il ve ilçelerimizde birçok fabrika işçi çıkarmıştır ve çıkarmaya devam etmektedir. Kapanan ya da küçülen firmalar zarar etmekte, devletin de önemli vergi kaybına uğramasına yol açmaktadır. En kısa zamanda bir destek paketinin hazırlanması zorunludur. Diğer gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde uygulanan kurtarma paketlerini öğrenen girişimcilerimiz, beklenti ve sorgulama içindedir" şeklinde konuştu. Krizden en az derecede etkilenmek için ihracata dönük üretim yapan sektör ve firmaların desteklenmesi gerektiğine değinen Özer, krize karşı alınması gereken önlemler konusundaki bölgenin taleplerini şöyle sıraladı:

- KOBİ'lerin yeni sanayi yatırımlarına girişmesi ve uluslararası piyasalarda rekabet edebilmesi için yapımı planlanan ve inşaat halindeki Organize Sanayi Bölgeleri'nin (OSB) tamamlanması amacıyla TOBB ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı destek sağlamalı, ihtisas OSB kurulması yaygınlaştırılmalı, buralara gidecek firmalara taşınma desteği verilmeli, OSB'deki firmalar bölgesel teşvik kapsamında sayılmalı, büyük ilçelerin tamamına OSB'ler yayılmalı, teknopark, serbest bölge ve ihtisas OSB'lerin kurulmasında ve kamulaştırmada destek ve kredi verilmeli, firmaların bina inşaatları mortgage kapsamında olmalı, kredilendirme imkânı sağlanmalı.

- İhracata dayalı büyümeye geçmek, Türkiye'nin en önemli stratejisi olmalı. Bunun için dış ticaret sermaye şirketleri yeni bir misyonla tekrar canlandırılmalı. Yazılım ve turizm, yaş meyve sebze sektöründe dış ticaret sermaye şirketleri kurulmasına izin ve teşvik verilmeli.

- Tarım sektörünün en önemli sıkıntısı olan ürün fazlasına çözüm için yaş meyve ve sebze ihracatına navlun teşviki etkili biçimde verilmeli. Yerli ara malı kullanmayı özendirecek çözümler üretilmeli. Yeni hazırlanan Teşvik Kanunu, eskisinin olumsuzluklarını taşımamalı. Teşvikte bölge farklılığı kriterleri kullanılması durumunda, ilçelerin kalkınma seviyeleri temel alınmalı. Teşvikler kümelenmelere göre yapılmalı, şehirlerin doğal ya da yığın ekonomilerinden kaynaklanan avantajlarını törpülemek yerine, dışa açılmada bir potansiyel olarak görülmeli.

- Yat limanları tamamlanmalı. Fethiye ve ören yat limanları başta olmak üzere gelişme potansiyeli bulunan merkezlerde yapılmalı, yat inşaat alanları belirlenmeli ve desteklenmeli.

- Eğlence vergisi ve telif haklarından doğan yükler indirilmeli. Yunan adalarıyla sınır ticareti her yönüyle geliştirilmeli, turizmin merkezi olan Kuşadası, Bodrum, Datça, Marmaris ve Fethiye gibi birçok ilçenin kış ve yaz nüfusları çok farklı olduğu için güvenlik ve sağlık başta olmak üzere kamu ve belediye hizmetlerinde yetersizlikleri, plansızlıkları gidermek için merkezî destek arttırılmalı.

- Kuşadası, Bodrum, Fethiye ve Marmaris gibi merkezlerde sezonu uzatacak golf, yat, spor ve kongre turizmi için tesisler kurulmalı. Turizm ve balık çiftliği alanları iyi planlamalı. Sağlık ve termal turizm sektörünün kıyıdan iç bölgelere çekilmesi için jeotermal sular kullanılmalı. Bölgedeki kaplıca otelleri ve tesisleri daha modern sağlık ve tedavi merkezleri durumuna getirilerek yaşlanan Avrupalı turistlere satılmalı.

- Küçük ve parçalanmış arazileri toplulaştırılma çalışmaları hızlandırılmalı. Tarım ürünlerinin değerlendirilmesinde hallerin rolü yeniden düzenlenmeli. Bitki laboratuarlarında hem iç piyasaya hem de ihracata giden tarım ürünleri, AB standartlarına uygun şekilde denetlenmeli. Zirai ilaç satışı disiplin altına alınmalı, reçetesiz ilaç satışının önüne geçilmeli. Destekleme (taban) fiyatları ürün ekiminden önce ilan edilmeli. Bölgede temel tarım ürünleri olan zeytin, zeytinyağı, incir, kuru ve yaş üzümle pamuğa uygulanan destekleme primi, AB seviyesine yaklaştırılmalı. Meyve ve sebzede termal sulara dayalı seracılık teşvik edilmeli. Sertifikalı tohum üretimi ve kullanımı teşvik edilmeli. Kaçak et ve canlı hayvan girişi önlenmeli, hayvan ve hayvan ürünleri ihracatı desteklenmeli.